

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ИСКЕ КОРМАШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

423733, Иске Кормаш авылы,
Үзәк ур., 29 нчы йорт.
Тел.3-44-56

КАРАР
«03» июль 2019 ел

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
СОВЕТ СТАРОКУРМАШЕВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АКТАНЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

423733, село Старое Курмашево,
ул. Центральная, дом 29,
Тел. 3-44-56

РЕШЕНИЕ
№ 15

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Кормаш авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турындагы Нигезләмәне раслау турында

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Кормаш авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларға үзгәрешләр мониторингы үткөрү буенча эшчәнлеген камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы " Актаныш муниципаль районының Иске Кормаш авыл жирлеге " Уставына таянып, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Кормаш авыл жирлеге Советы **КАРАР БИРДЕ:**

1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Кормаш авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турындагы Нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Кормаш авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына:
үз нормалар иҗат итү эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;
күрсәтелгән Нигезләмәнең үтәлеше өчен җаваплы затларны билгеләргә;
җаваплы затлар итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи инструкцияларенә тиешле үзгәрешләр кертәргә.
3. Әлеге карарны мәгълүмат стендларында яктыртып халыкка житкерергә, Иске Кормаш авыл жирлеге сайтында, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы сайтында, Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында урнаштырырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә калдырам.

Совет рәисе
Иске Кормаш авыл жирлеге башлыгы

И.Ә. Кашбразиев

Нигезләмә

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Кормаш авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турында

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Кормаш авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингы (алга таба - мониторинг, муниципаль актлар, җирле үзидарә органнары) үз вәкаләтләре чикләрендә җирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм план эшчәнлеген, муниципаль актларны кабул итүне (басмасын) тәэмин итү өчен мәгълүмат җыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү, яисә үз көчен югалткан дип тану (гамәлдән чыгару)ны күз алдында тоту.

2. Мониторинг җирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Җирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә «Актаныш муниципаль районы Иске Кормаш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Аппаратының юридик бүлеге һәм муниципаль берәмлекнең башка җирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Җирле үзидарә органнарында мониторинг үткөрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткөрүнең максатлары булып торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрен, каршылыкларны, пробелларны, хокукый җайга салуда кабатлауларны бетерү;

җирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренең (нормаларның) гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган нигезләмәләрен ачыклау);

хокук куллану нәтижелелеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижелелеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү; нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үз эченә жыю, гомумиләштерү, анализ һәм үзгәрешләргә бәяләүне ала:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенә башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актлары, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукий актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлар; Татарстан Республикасы «Актаныш муниципаль районы Иске Кормаш авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенә Уставы, муниципаль актлар.

7. Мониторинг үткәрүнең нигезләргә булып торалар:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү; хокукий жайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау; прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчеләкләргә турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы; гражданның, юридик затларның, шул исәптән иҗтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дөүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләргә вәкилләкчә органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәҗәгатьләргә, шул исәптән үз эченә алган мөрәҗәгатьләр:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелгән

муниципаль актларга карата үткәрелгән хокукий экспертиза бәяләмәсе; билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан әзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләргә, семинарларның, гавами тыңлаулар, иҗтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгалар документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртібе

8. Жирле үзидарә органнары әлегә Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләргә буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләргә, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ аша башкарыла:

әлегә Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукий

актларны дөгьвалау эшлэре буенча суд актлары (суд практикасы) ; прокурор актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар ижат итү эше нәтижеләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда): хокукий мәгълүмат системаларында мәгълүмат системасында закон һәм башка норматив хокукий актларга контрольга куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат кер»; хокукий мәгълүмат системаларында» мәгълүмат системасын хокукий җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керү; автоматлаштырылган мәгълүмат системасы муниципаль актларның законнарға туры килмәве турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукий актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэмин итү, әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторинг гамәлгә ашырганда түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү; муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән

зур юридик көчкә ия норматив хокукий актлар булу; муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясенә

чикләрен үтәү; муниципаль актта коррупциячел факторлар булу; ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукий җайга салуда тулылык; коллизия хокук нормалары;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

аны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу; муниципаль хокукий актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар,

гамәлләр (гамәл кылмау) ; норматив хокукий актларны куллану тәҗрибәсе булу; норматив хокукий актларны куллануның бертөрле практикасының булмавы; муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм

эчтәлегә; муниципаль акт белән җайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турындагы закон көченә кергән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Мониторинг нәтижеләре буенча муниципаль актларга, жирле үзидарә органнары тарафыннан үзгәрешләр кертүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә; муниципаль актларны күбрәк юридик көче булган актлар белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяжы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәргә нигез булып гражданның, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкилләкле органнары депутатларының мөрәжәгатьләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор җавабы актларыннан тыш, мониторинг «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган карарлардан тыш, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәргү нәтижеләре турында мөрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, җирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегенә планнарына тиешле тәэсирләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижеләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проекты эшләү һәм мониторинг нәтижеләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге Нигезләмәнең 14 пункттындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәргү өчен җаваплы затлар җирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтижеләре турында хисап тоталар:

16.1. Мониторинг нәтижеләре турында хисапта (мәгълүмат) булырга тиеш: мониторинг үткәргү объекты турында мәгълүмат; мониторинг үткәргүне башкаручылар турында мәгълүмат; мониторинг үткәргү чоры турында мәгълүмат;

хокукый җайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткәргү нигезләре. 16.2. Мониторинг нәтижеләре турында хисапта (мәгълүмат) булырга тиеш:

хокукый җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат; муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукый мәнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый җайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижеләренә нигезләнгән башка нәтижеләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертү өчен законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда җибәрелә.

Әлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган муниципаль актлар җибәрелә, анда булмаганнар.

8. Мониторинг нәтижеләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг үткәргү һәм хокукый иҗат итү эшчәнлегенә өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны җирле үзидарә органнары

карамагына караган тиешле хокукый жайга салу өлкөсөндө федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) жаваплы затлар жаваплы.

20. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданнырга, юридик затларга, жәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплы.